

Folkloremuseum in Moeskroen

Van 1% kunst naar... 1% hergebruik ?

TYPE Plaatsing

JAAR 2017

ONTWERP V+, Simon Boudvin

OPDRACHTGEVER Commune de Mouscron

UITVOERING Interconstruct – Dherte

PLAATS 7700 Mouscron

HERGEBRUIKMATERIALEN EN HOEVEELHEDEN

- Bakstenen geleverd door Westvlaamse Steencentrale NV: **28 500 stuks, hetzij 34 m³**

HET PROJECT

Er zijn verschillende manieren om hergebruikselementen in een openbaar project te verwerken. Bij de bouw van het nieuwe Folkloremuseum van de stad Moeskroen hebben de recuperatiebakstenen van de gevel een originele weg afgelegd: ze gingen deel uitmaken van het project in het kader van “1 % kunst”.

Dit principe bestaat erin één procent van de begroting van een openbaar project te besteden aan een kunstwerk. In dit geval werkten de Brusselse architecten van het bureau V+ samen met kunstenaar Simon Boudvin. Van bij de eerste schetsen stelden de ontwerpers voor aan de bouwheer dat dit kunstwerk geen voorwerp zou zijn dat aan het

nieuwe museum wordt toegevoegd, maar iets subtielers, dat meer geïntegreerd is in de architectuur van het gebouw. Hun voorstel? Een grote hoeveelheid bakstenen recupereren afkomstig van de afbraak van gebouwen die representatief zijn voor Moeskroen's gebouwd erfgoed (hoeves, opslagplaatsen, bioscoop, klooster, enz.) en ze verwerken in de nieuwe gevel van het museum. Hierdoor heeft de gevel nu een nauwe band met de geschiedenis van de regio.

Deze beslissing had een invloed op het verloop van het project.

De architecten pasten het design van de gevel aan aan de verschillende types bakstenen die de kunstenaar had gekozen. Het bedrijf Westvlaamse Steencentrale NV, dat wordt geleid door twee gepassioneerde broers en dat gespecialiseerd is in de voorbereiding en levering van recuperatiebaksteen en gelegen is op 10 km van de werf, werd ingeschakeld om de loten voor te bereiden (sorteren, reinigen, behandelen). Het studie bureau stabiliteit stelde voor de recuperatiebakstenen te combineren met nieuwe bakstenen in een verhouding één vierde/drie vierden. Zo kon men de stabiliteitsberekeningen vereenvoudigen en de bijkomende tests, die een gevel met 100 % recuperatiebakstenen zou hebben vereist, beperken. Op de werf werden de recuperatiebakstenen gemengd met de pallets nieuwe bakstenen, zodat de metselaars ze gemakkelijk konden plaatsen en het ritme van het motief dat de ontwerpers hadden voorgesteld kon worden nageleefd.

Tot slot werden alle gevels wit geverfd. Op de nieuwe bakstenen is de verf glad, terwijl ze op de recuperatiebakstenen een andere textuur heeft. Zo wordt het effect dat de ontwerpers voor ogen hadden benadrukt.

Het is uitzonderlijk dat de strategie van "1 % kunst" wordt vertaald naar de verwerking van hergebruikmaterialen. Toch tonen de bijdragen van de verschillende betrokkenen aan hoe één eenvoudige "procent" een project een andere uitstraling kan geven. En als we voortaan nu eens het principe "1 % hergebruik" zouden opleggen aan openbare werken? Een percentage dat jaar na jaar zou kunnen toenemen, naarmate de hergebruiksector verder uitbreidt. We zijn ervan overtuigd dat veel ontwerpers dit principe zouden aangrijpen om interessante projecten uit te werken.